

Oppgave 1

Ta utgangspunkt i en modell for en lukket økonomi,

$$(1) \quad Y = C + I + G,$$

$$(2) \quad C = c_0 + c(Y - T) \quad c_0 > 0, \quad 0 < c < 1,$$

$$(3) \quad T = t_0 + tY, \quad 0 < t < 1$$

$$(4) \quad I = b_0 - b_1i + b_2Y \quad b_1 > 0, \quad 0 < b_2 < 1, \quad c(1-t) + b_2 < 1$$

der Y er bruttonasjonalproduktet (BNP), C er privat konsum, I er private realinvesteringer, G er offentlig kjøp av varer og tjenester (som er summen av offentlig konsum C_{off} og offentlig investeringer I_{off} , der $G = C_{\text{off}} + I_{\text{off}}$), T er nettoskattebeløpet

Modellen kan løses for Y , noe som gir

$$(5) \quad Y = \frac{1}{1 - c(1-t) - b_2} (c_0 - ct_0 + b_0 - b_1i + G)$$

- i) Hva er myndighetenes virkemidler i modellen?
- ii) Gi en begrunnelse for investeringsrelasjonen i modellen.
- iii) Anta husholdningene blir mer pessimistiske om fremtiden og dermed ønsker å øke sin sparing. Dette kan representeres ved en reduksjon i c_0 , dvs. $\Delta c_0 < 0$. Hva skjer med BNP, private investeringer og landets sparing?
- iv) Anta nå at pengepolitikken i landet styres etter et fleksibelt inflasjonsmål, og at sentralbanken setter renten for å motvirke endringen i BNP som vi fant under iii). Hva skjer med BNP, private investeringer og landets sparing? Hva er hensikten med den politikken som sentralbanken har valgt? Drøft kort om det kan være noen grunn til å bruke finanspolitikk for å stabilisere denne økonomien.
- v) Anta nå at renten i utgangspunktet var svært lav, nær null. Kan dette påvirke ditt svar under iv)? Kunne det nå vært noen grunn til å bruke finanspolitikken til å stabilisere økonomien?

Oppgave 2 (basert på obligatorisk øvelsesoppgave v12)

Ta utgangspunkt i modellen

$$(1) \quad Y = C + I + G + X - Q,$$

$$(2) \quad C = c_0 + c(Y - T), \quad c_0 > 0, 0 < c < 1,$$

$$(3) \quad T = t_0 + tY, \quad 0 < t < 1$$

$$(4) \quad Q = aY \quad \mathbf{0 < a < 1}$$

der Y er bruttonasjonalproduktet (BNP), C er privat konsum, I er private realinvesteringer, G er offentlig kjøp av varer og tjenester (som kan deles i offentlig konsum C_{off} og offentlige realinvesteringer I_{off} , slik at $G = C_{\text{off}} + I_{\text{off}}$), X er eksporten, Q er importen, T er

Modellen kan løses for Y , noe som gir

$$(5) \quad Y = \frac{1}{1 - c(1 - t) + a} (c_0 - ct_0 + I + G + X)$$

- (i) Hva blir virkningen på BNP av følgende endringer?
- Redusert eksport
 - Reduserte skatter uavhengig av BNP
- (ii) De alvorlige gjeldsproblemene i mange industriland har medført forslag om finanspolitiske regler for å minske risikoen for at offentlig gjeld blir for høy. Betrakt følgende regel: Finanspolitikken må innrettes slik at den offentlige budsjettbalansen er lik null i hvert eneste år. Med utgangspunkt i modellen over, vis hva denne regelen ville innebære dersom det inntreffer en reduksjon i landets eksport. Anta at myndighetene vil skjerme offentlige kjøp, og derfor velger å justere skattene. Drøft kort fordeler og ulemper med regelen, og foreslå en endring i loven som kan gjøre den bedre.